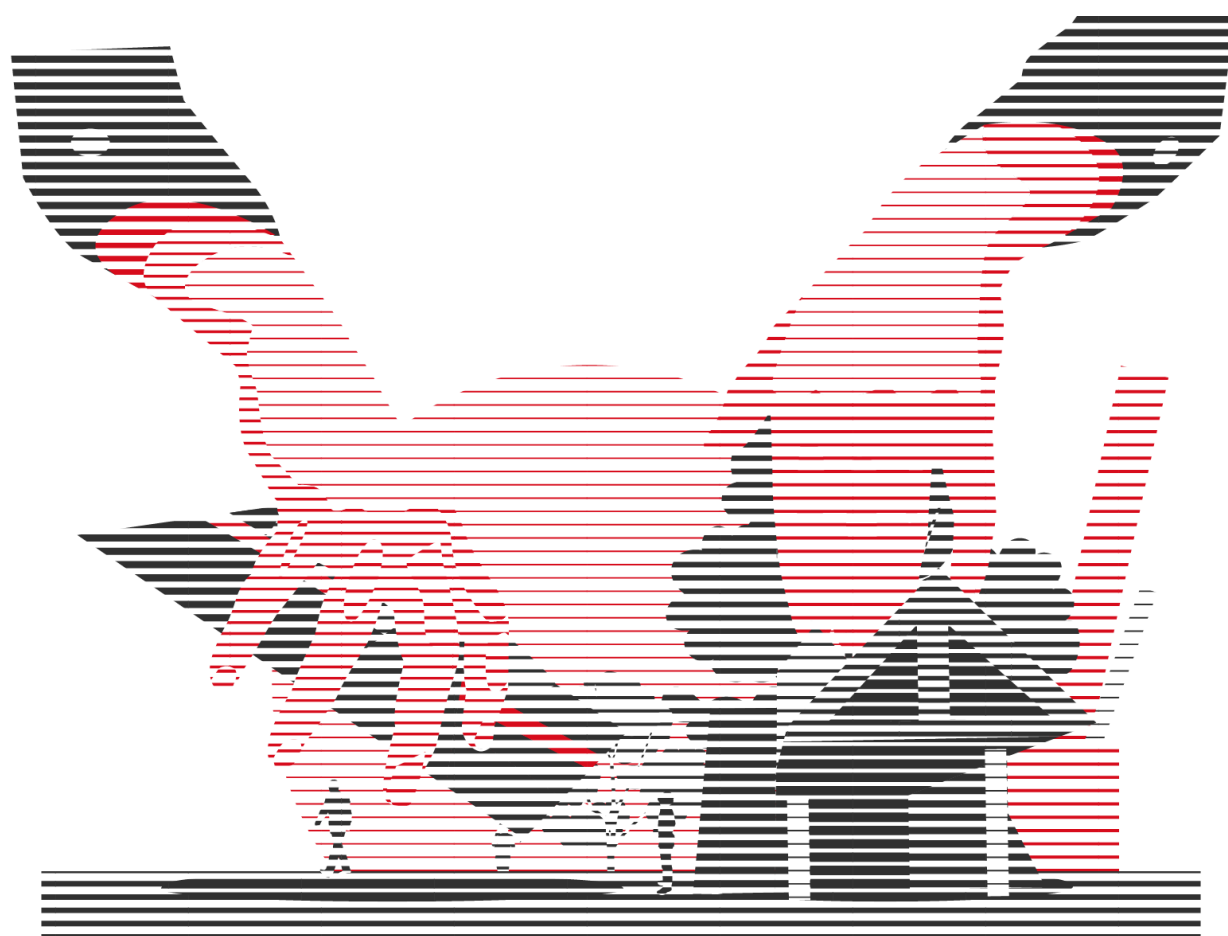

2020

Illustrasjon: Børge Bredenebakk

Norske arkitekters
landsforbund

Årsrapport

Innhold

Rigget for det som kommer	s. 3
Kari Bucher, generalsekretær	
NAL-året 2020	s. 4
Gisle Løkken, president	
NALs fagavdeling	s. 6
Tidsskriftene	s. 8
Lokalforeningene	s. 9
Agder arkitektforening	s. 9
Bergen arkitektforening	s. 9
Drammen arkitektforening	s. 10
Hedmark og Oppland arkitektforening	s. 10
Møre og Romsdal arkitektforening	s. 10
Nord-Norges arkitektforening	s. 11
Nord-Trøndelag arkitektforening	s. 11
Oslo arkitektforening	s. 12
Sogn og Fjordane arkitektforening	s. 14
Stavanger arkitektforening	s. 14
Telemark arkitektforening	s. 15
Trondhjems arkitektforening	s. 15
Vestfold arkitektforening	s. 16
Østfold arkitektforening	s. 16
NAL student	s. 18
Organisasjonen	s. 19
Regnskap	s. 26

Illustrasjon: Børge Bredebekk

Rigget for det som kommer

Hvordan oppsummere et år som har vært preget av pandemi, tap av inntekter, permitteringer og arbeidsledighet?

2020 startet så bra, med piler som pekte oppover, med optimisme i næringen. Da det blåste opp til uvær en gang i mars, ble vi vel alle litt handlingslammet, og vi var flere som manglet verktøyene i kassa.

Ikke visste vi hvor dette bar, hvor lang tid dette skulle ta og hvordan det ville påvirke organisasjonen, markedet, økonomien og alle ansatte.

For NALs del var det en dramatisk forsommer. Vi så for oss store inntektstap, og vi gikk til det drastiske skritt å permittere alle ansatte. Alt måtte planlegges på nytt. Budsjetter, aktiviteter, ressurser og handlingsplaner, kontrakter og avtaler. Alt ble gjennomgått, og penger ble spart på alle hold.

Parallelt med dette, satte vi full fart i overgangen til flere digitale løsninger.

Det ble også en tøff høst, hvor vi ikke så noen annen utvei enn å gå til nedbemanning av flere administrative stillinger. Når vi går ut av 2020 med et regnskap som har gått i balanse, er det takket være sparetiltak og kutt som er gjennomført, en effektiv omorganisering, og ikke minst – lojale medlemmer!

Dette året har lært oss mye – ikke minst at omskifting kan skje raskt, hvis vi bare er nødt. Vi er blitt

«verdensmestere» i å jobbe hjemmefra, og styrer jobbene våre i en langt mer fleksibel hverdag. Vi har lært oss ny og digital møtekultur, vi gjennomfører digitale kurs, digitale juryer, vi har gjennomført vårt første digitale representantskapsmøte og landsstyret har også knapt møttes fysisk i løpet av det siste året. Vi har til og med erfart at det er godt mulig å gi ut tidsskrifter fra hjemmekontor, og ha et digitalt bibliotek.

Vi sier at vi skal være den viktigste organisasjonen for arkitekter. Det er mye å levere på, men vi skal bruke all vår arbeidstid og kraft på å levere på målet. Vi skal fortsette å gjøre arkitektstandens stemme kjent ved å svare på høringer som angår bransjen, vi skal levere høy kvalitet på våre kurs, vi skal hele tiden jakte på gode og relevante fordeler som kommer medlemmer til gode og vi skal snakke høyt og lenge om verdien av arkitektur gjennom alle kanaler vi har tilgjengelig.

Det er med optimisme og stolthet jeg sier at vi er rigget godt for det som kommer, med et 2021 som byr på nye nettsider, nytt medlemssystem, dyktige medarbeidere, et svært ambisiøst styre og en slankere organisasjon.

Kari Bucher
generalsekretær i Norske arkitekters landsforbund

Generalsekretær Kari Bucher, foto: Tommy Ellingsen

NAL-året 2020

2020 startet med god aktivitet og optimisme – og så ble året slik vi alle vet. I seneste kronikk i Arkitektnytt i desember, beskrev jeg 2020 som et annus horribilis' for NAL – noe det er god dekning for å stå ved. Men ser vi bort i fra permitteringer, nedbemanning, økonomisk underskudd og et urimelig arbeidspress på de ansatte, finnes det en god del lyspunkter i det hele.

NAL har sin berettigelse fordi det er den eneste norske arkitektorganisasjonen som jobber i hele feltet, fra å definere faget sammen med arkitektskolene til å fremme arkitektenes vilkår for profesjonsutøvelse – og ikke minst har vi en samfunnsrolle ved å fremme arkitektur og arkitektkompetanse i utviklingen av fremtidens bærekraftige samfunn. I 2020 var det flere prøvesteiner på vårt fagpolitiske mandat, der den mest markante saken i offentligheten var engasjementet for bevaring av Y-blokk. NAL valgte å markere en klar holdning for bevaring av et av vår tids viktigste modernistiske bygg (også som representant for mange andre truede, modernistiske bygg), og bygningsintegrert kunst. Men saken var også prinsipielt viktig for å belyse unødig maktbruk og manglende demokrati i statlige planprosesser.

Høsten 2020 leverte NAL et grundig bearbeidet høringsvar til KMDs arbeid med byggkvalitet. Dette er kanskje den viktigste fagpolitiske saken vi har stått overfor som organisasjon – der byggkvalitetsutvalgets forslag i sin mest radikale form, vil endre arkitektenes rolle og arkitekturens status radikalt. NAL jobbet sammen med arkitektskolene og de andre arkitektorganisasjonene gjennom hele året, og høringsvaret som ble levert inneholdt også et tentativt forslag til en ny ansvarsrettsordning som tar utgangspunkt i de essensielt viktige sosiale og miljømessige utfordringer arkitektene og arkitekturen står i.

NAL følger aktivt saker som legges ut til høring, og vi erfarer at det stadig kommer forslag fra statlige og andre myndigheter som endrer og påvirker vårt arbeid. Det samme angår konkurranser, som er et felt der NAL har som målsetting å markere en enda tydeligere posisjon på vegne av faget, i et bredere

spekter av konkurranseformer enn i dag. Sammen med offentlige anskaffelser, er dette noe våre medlemmer er svært berørte og opptatte av – og som NAL har et ansvar for å jobbe med å forbedre. I samme anledning har vi økt oppmerksomheten mot arkitekter i andre roller enn i private bedrifter. Vi har for eksempel registrert en bekymringsfull svekkelse av planfaget i arkitekturpraksis over mange år, og dette er derfor løftet opp av både utdanningsinstitusjonene, offentlige myndigheter og NAL, som et viktig satsningsområde. Vår kontakt med kommunene gjennom konkurransearbeid og Bylivssenteret, gir oss en god mulighet til å fronte saken, noe hele vår fagavdeling nå tar del i.

At verden er i forandring kan oppfattes som en klišé, men det er i høyeste grad en realitet. For NAL vil det derfor være en sentral oppgave å til en hver tid følge med på endringene og forstå i hvilken retning verden beveger seg. Dette har NAL historisk sett ikke vært rigget for, men det fagpolitiske arbeidet er nå definert som en hovedoppgave som styrer både strategiutvikling og kompetanseoppbygging i organisasjonen.

Som en konsekvens av en slik satsning, som både RS og landsstyret gjennom flere år har lagt premissene for – er det flere endringsforslag som har modnet frem de seneste årene, og som det har vært jobbet godt med i 2020 – på tross av alle vansker som har vært. Noen av endringene er disponeringer som håndteres av landsstyret og sekretariatet, og noen endringer må besluttes av RS. Så selv om ikke alle prosesser er ferdig konkludert, er det meste godt påbegynt med intensjon om implementering i løpet av 2021.

Nye digitale løsninger: NALs hjemmesider, medlemsystemer, økonomisystemer ol. var nye og fine for mange år siden, men har i flere år vært et kostbart hinder for god drift. Selv om det er mange beslutninger som skal tas og mye som skal koordineres, er valgene nå i stor grad tatt, og i løpet av månedene som kommer vil mye fremstå i ny drakt – noe som også etter hvert vil gi oss vesentlige besparelser.

Redaksjoner og tidsskrifter: NAL er en relativt liten organisasjon, men har i mange år hatt to selvstendige redaksjoner som gir ut hvert sitt tidsskrift på papir. Selv om Arkitektnytt har skapt en god plattform for nyhetsformidling på nett, og arkitektur N har fått priser for sitt redaksjonelle arbeid, har det ikke tidligere blitt gjort en konkret og samlet utredning av redaksjonsstruktur, innholdsproduksjon og utgivelsesformater. I løpet av 2020 ble problemstillingen løftet frem, også på grunn av betydelige endringer i annonsemarkedet. Ved utgangen av året gav landsstyret redaktørene i oppdrag å utvikle en fremtidsrettet visjon for hele vårt redaksjonelle arbeid, med et overordnet mål om å slå sammen redaksjonene, tydeliggjøre både papir og nettmagasinene, og samtidig få til en optimal utnyttelse av den kompetanse og de ressurser redaksjonene har.

Medlemskap: Gjennom flere tiår har kriterier for medlemskap i NAL blitt diskutert, og selv om mange har ment at våre ganske eksklusive kriterier for medlemskap burde revideres, har det blitt med tanken. Til RS-møtet i juni 2021 vil landsstyret fremme et forslag om endringer i disse kriteriene, som først og fremst er begrunnet i de endringer som skjer i utdanningen av arkitekter og arkitekturrelaterte fag. Landsstyrets har behandlet saken flere ganger i 2020, og mener at det i prinsippet skal åpnes for direkte medlemskap for masterutdannede med enten master eller bachelor i arkitektur, og i tillegg anbefales medlemskap for andre relaterte utdanninger med relevant praksis. Ikke minst gjelder dette ulike planfag – der landsstyret ønsker å tilknytte NAL planleggere som vil delta i samfunnsutviklingen innenfor den arkitekturdiskurs som NAL representerer.

President eller styreleder: Landsstyret har på bakgrunn av de endringsprosesser organisasjonen står i, foreslått en tydeligere organisasjonsstruktur der presidentrollen går over til å bli en ren styreleder. Saken vil avgjøres av representantskapet sommeren 2021. Hensikten med endringen er først og fremst å styrke det fagpolitiske arbeidet i NAL gjennom å ha flere faglig dyktige medarbeidere som får mulighet til å utvikle kunnskap og kontaktnett gjennom

langsiktig arbeid. Det er et mål for landsstyret at NAL skal utvikle seg til å bli en organisasjon med stor bevissthet om hva vi skal drive med og hvilket økonomisk spillerom vi har for dette arbeidet. Virkemiddelet er derfor profesjonalisering i alle ledd, også i landsstyret og representantskapet. Fremfor å ha et regime med hyppig skiftende presidenter som gjerne stadig har personlige meninger om hva NAL skal drive med – vil oppbygging av faglig tyngde og politiske kontakter i sekretariatet, styrke NALs posisjon og medlemmenes interesser i enda større grad enn i dag.

Selv om NAL i regelen er, og fortsatt vil være, styrt av medlemmene gjennom representantskapet, er det også et betydelig demokratisk potensial i å styrke medlemmenes bevissthet om dette – og samtidig ligger det en uutnyttet mulighet i å utvikle organisasjonen ved at lokalforeningene både praktisk og formelt knyttes tettere sammen gjennom arrangementsmessig, organisatorisk og økonomisk samarbeid.

Hus: NAL har siden 50-tallet hatt kontorlokaler i Josefinesgate, som også har navnet Arkitektenes hus. Bygget er ærverdig, men slitent og svært

Slik sett har 2020 vært stimulerende fordi behovene for endring har blitt tydeligere

ufunksjonelt, og fyller ikke kravene til verken innemiljø eller

tilgjengelighet. I tillegg har det som kontorlokale svært dårlig arealeffektivitet, noe som gjør at vi har betydelig høyere huskostnader enn nødvendig. Relokalisering har vært på agendaen i flere tiår, og i 2010 ble det laget et prospekt på hvordan et fremtidig arkitektenes hus burde være. Av ulike grunner har alle forsøk strandet. Høsten 2020 inngikk NAL en intensjonsavtale med Grønn byggallianse og Future Built om å søke samarbeid i bærekraftsspørsmål, og samtidig starte en prosess for å finne nye og fremtidsrettede lokaler for å skape et nasjonalt omdreingspunkt for bærekraftig byutvikling og arkitektur. Prosessen er godt i gang og har allerede brakt mye interessant på bordet, men er på ingen måter konkludert, og vil fortsette i 2021 og kommende år. Går det som vi håper – skal samarbeid og relokalisering løfte NAL ut i samfunnet som en tydelig fremtidsaktør – som viser arkitektens kompetanse i de kompliserte endringsprosesser vi er en del av.

Slik sett har 2020 vært stimulerende fordi behovene for endring har blitt tydeligere – og fordi det tross alt har blitt satt i gang og blitt bearbeidet mange tema og prosesser som blir viktige for NAL og hele arkitektstanden de kommende årene.

Gisle Løkken,
president i Norske arkitekters landsforbund

NALs fagavdeling

Fagavdelingen

er organisert i seks programmer: arkitektur- og fagrådgiving, by- og stedstutvikling (Bylivsenteret), forskning og utvikling, kurs og kompetanse, konkurranser og parallelle oppdrag og prosjekter.

Fagpolitisk arbeid

NAL er en fagideell organisasjon som arbeider for arkitektens rammevilkår og synliggjør arkitektur som verdiskaper i samfunnet. Dette står øverst i vår formålsparagraf. Samtidig er vi opptatt av å utvikle og beskytte arkitektens rolle. Bærekraft og å dyktiggjøre arkitektene i en tid med natur- og klimakrise som krever rask omlegging, er stadig viktigere i vårt arbeid. Gjennom året har vi svart på flere høringer og vi har fortsatt samarbeidet med de andre arkitektorganisasjonene om felles arkitekturpolitisk plattform. Denne ble lansert våren 2020, og arbeidet fortsetter for at vi skal stå styrket i saker der vi har felles mål om fagpolitisk påvirkning. Samarbeid med FutureBuilt og Grønn Byggallianse har også blitt styrket.

NAL skal bidra til å fremme den allmenne forståelsen for arkitektur. Blant det vi har gjort er å holde foredrag og skrive i fagpresse og nasjonale medier. Fagsjef Camilla Moneta har stått bak kronikkene «Det handler om mer enn stygt og pent» (dobbeltside i VG) og «Har pandemien lært oss noe om hva som er et godt hjem?» (Aftenposten). Hun deltok også i debatt på Dagsnytt 18 på P1 om stygt og pent og i NRKs nyhetsprogram Helgemorgen om pandemien har endret våre boligbehov. I tillegg kommer uttalelser og innlegg i Morgenbladet og Arkitektnytt.

NAL deltar i forsknings- og utviklingsprosjektet Bopilot (2019 – 2022), som er støttet av Forskningsrådet. I tillegg er NAL involvert i en tverrfaglig sammensatt gruppe i eiendomsbransjen, der formålet er å samle og utvikle kunnskap om bokvalitet og komme med innspill til neste stortingsvalg. NAL har fått støtte fra Bufdir (samarbeidsavtale 2018 – 2021) til prosjekter som bidrar til et åpent og inkluderende samfunn, blant annet kurs om universell utforming og inkluderende arkitektur. NAL yter også faglig rådgivning til sine medlemmer og gir råd i saker som berører etiske spørsmål og tvistesaker.

Fagavdelingen har prioritert innsatsen med konkurranseformen pris- og designkonkurranse, også kalt totalentreprise med løsningsforslag. Bakgrunnen er at dette er en konkurranseform som øker i omfang og som krever mye arbeid fra deltakende

arkitektbedrifter, ofte med begrenset honorar og høy økonomisk risiko. Konkurransereformen er ikke regulert eller tydelig definert i bransjen, og det er stor variasjon på hvor profesjonelt konkurransene gjennomføres og evalueres.

Kursvirksomheten

i NAL tilbyr etterutdanningskurs innenfor et bredt spekter av temaområder.

De fleste av kursdeltakerne er arkitekter og planleggere i privat og offentlig sektor. Som foredragsholdere engasjerer vi arkitekter og medlemmer som deler sin kunnskap og erfaring, og som viser eksempler fra praksis. I tillegg inviterer vi forskere og eksperter innenfor de spesifikke kurstemaene. Til noen kurs innhenter vi foredragsholdere fra utlandet. NAL har en rekke ulike samarbeidspartnere som bidrar til kontinuerlig nyskapning og et høyt faglig nivå.

NAL hadde 35 arrangementer i 2020. Våren 2020 hadde vi totalt tolv arrangementer, av dette seks kurs. Vi var også medarrangør i Svømmehallkonferanse 9. – 10. mars. Høsten 2020 hadde vi totalt 23 arrangementer, av dette ti kurs, fire korte kurs (1 – 2 timer) og tre frokostdebatter. Totalt ble det arrangert 16 kurs i 2020. Antallet kursdeltakere totalt var 899 (solgte nettkurs kommer i tillegg).

Brød & miljø: 859 deltakere fordelt på fire arrangementer.

Materialtreff: Totalt 505 deltakere fordelt på fire arrangementer (høst 2020).

Bylivsenteret

er Norske arkitekters landsforbunds satsing på stedsutvikling. Formålet er å bistå små og mellomstore kommuner i deres arbeid med bærekraftig stedsutvikling og samtidig bidra til gode rammevilkår for NAL-medlemmer og arkitektstanden generelt. Senteret mottar støtte over statsbudsjettet.

I løpet av 2020 har Bylivsenteret gitt råd og bistand til

Tilbakemeldingene fra kommunene tyder på at vi treffer godt på deres behov og utfordringer

en rekke kommuner i deres arbeid med stedsutviklingsprosesser. Tilbakemeldingene fra kommunene tyder på at vi treffer godt på deres behov og utfordringer. Kommunene hvor vi har gjennomført parallelloppdrag sier at dette har endret måten de jobber med planoppgaver på. Samtlige parallelloppdrag vi har gjennomført i 2020 er publisert på NALs og Bylivsenterets hjemmesider.

Bylivskonferansen ble gjennomført i oktober i

Narvik, i samarbeid med Nordland fylkeskommune og Narvik kommune. Tittelen på konferansen var «Samspillets kunst – inkluderende stedsutvikling». I tillegg til foredrag og parallelle sesjoner med dybdetema, ble Attraktiv by-prisen fra 2015-2020 presentert.

Bylivsenteret arbeider med å utvikle og løfte frem forbilder. Vi samarbeider med andre aktører for å utvikle ny kunnskap knyttet til stedsutvikling. Håndbok i aldersvennlig stedsutvikling er under utvidelse med flere eksempler og prosjektet «Skoleanlegg for bærekraftige byer og samfunn - med vekt på sambruk og universelt utformet arkitektur» er i oppstartsfasen. Vi arbeider også med å utvikle kurs i strategisk byledelse for å dyktiggjøre kommunene.

Til tross for korona, permitteringer og endringer i bemanningen, har viktige oppgaver blitt fulgt opp og gjennomført. Fra 2021 skal Bylivsenteret bli mer integrert i NALs faglige arbeid for bedre synergieffekt. Bylivsenterets kunnskap om kommunenes metoder og beslutningsprosesser skal ytterligere styrkes og profesjonalisering av parallelloppdragene pågår. Bylivsenteret skal være tydeligere på hvordan man bruker arkitektur og byforming i stedsutvikling.

Konkurranser

Det ble utlyst eller ferdigstilt fire åpne arkitektkonkurranser i Norge i 2020. NAL er fornøyd med at flere oppdragsgivere nettopp velger denne åpne konkurranseformen i oppgaver der den passer.

Av disse fire åpne arkitektkonkurransene stod Mu-seene i Akershus, MiA, for to av dem. MiA var overveldet over gode og spennende bidrag som kom inn i konkurransen om Nasjonalt fløtingsmuseum og kompetansesenter for våtmark, så de valgte å også utlyse konkurransen om nytt verkstedbygg til Follo museum som åpen plan og designkonkurranse. I de to konkurransene kom det inn 136 og 121 konkurranseutkast. NAL var sekretariat og sørget for at rammene i konkurransen var gode, og at gjennomføringen og juryeringen foregikk som beskrevet i konkurranseprogrammet. Covid-19 har nok påvirket konkurransesituasjonen noe, men i stor grad har alt det som stod på blokken før februar blitt gjennomført som planlagt, med unntak av noen forsinkelser på grunn av pandemien.

NAL var i større og mindre grad involvert i 23 konkurranser, 19 begrensede og fire åpne. I 2019 oppnevnte konkurransekomiteen 18 arkitekter MNAL som jurymedlemmer i ti ulike konkurranser, og to arkitekter MNAL til utvelgelseskomiteer for to prekvalifiserte konkurranser.

NALs bibliotek

er et fagbibliotek tilgjengelig for alle arkitekter som er medlem av NAL, NIL og NLA, men også andre

interesserte kan besøke oss og ta en titt i samlingen. Bibliotekets ansatte hjelper alle som ønsker det så godt det lar seg gjøre, men medlemmer vil bli prioritert.

Biblioteket tilbyr oppdaterte søkbare referanse-databaser for artikler, arkitektkonkurranser og fagbøker. Disse er tilgjengelig for medlemmer og abonnenter på arkitektur.no. I artikkelbasen registreres kontinuerlig alle artikler fra Arkitekt-nytt fra 1953, tidligere Byggekunst fra 1919 og Arkitektur N. I tillegg registreres norske prosjekter publisert i utenlandske og andre norske tidsskrifter. Medlemmer som henvender seg til biblioteket kan få skannet ønskede artikler og motta disse på e-post. Ved å få brukernavn og passord kan medlemmer også bestille artikler direkte i databasen. I databasen KONKDOK er alle utgaver av Norske arkitektkonkurranser (NAK) registrert og skannet fra og med 1953, de kan leses digitalt. Bokbasen gir en oversikt over alle bibliotekets bøker. Alle artikler og bøker kan bestilles for utlån direkte fra hver enkelt base. Flere institusjoner og biblioteker abonnerer på artikkel- og konkurransedatabasen.

Biblioteket utfører betalte litteratursøk til medlemmer som for eksempel skal på studietur eller jobber med et bestemt prosjekt hvor en trenger å se referanseprosjekter eller for å få inspirasjon. I tillegg til den ordinære boksamlingen, har biblioteket en stor samling arkitekturguider fra hele verden.

Våren 2020 flyttet biblioteket tilbake til Josefines gate 34 etter mange år i Josefines gate 32. Det er ryddet opp i boksamlingen og den nye og eldre tidsskriftsamlingen. NAL får nye nettsider i løpet av 2021, og det vil medføre at bibliotekets websider blir mer brukervennlige, både for medlemmer og andre interesserte. Vi har arbeidet med å øke synligheten, både ved å publisere nyheter i sosiale medier og skrive artikler i tidsskrifter og til nyhetsbrev. Vi opplever at bedre brukervennlighet gir fornøyde medlemmer og kunder. Antall abonnement på artikkel- og konkurransedatabasen har holdt seg stabilt i 2020. Antall henvendelser til biblioteket i 2020 har også holdt seg stabilt til tross for pandemien som har gjort at det har vært stengt i lengre perioder.

Tidsskriftene

Arkitektnytt: er et redaksjonelt uavhengig fagblad som holder NALs medlemmer oppdatert gjennom nyheter, debatt og kommentarstoff om arkitektur og arkitektbransjen i Norge. Vi skriver om forholdet mellom arkitekten og samfunnet, og i papirutgaven veksler vi mellom omfattende temautgaver og numre med aktuelle enkeltsaker. På arkitektnytt.no har vi løpende oppdaterte nyheter og aktuell debatt.

Korona-året 2020 fikk konkrete konsekvenser for Arkitektnytt i form av permitteringer på vårparten. Redaksjonens to journalister ble permittert i 50 prosent frem til august 2020, redaksjonsmedarbeider i 100 prosent. Tidsskriftene var et prioritert område for NAL i denne vanskelige perioden, så Arkitektnytt produserte fremdeles nyheter på nett, men to papirutgaver ble besluttet å sløyfes, slik at det ble produsert ni utgaver i 2020, mot normale elleve.

I løpet av året har Arkitektnytt dekket en rekke tema, blant dem Erlend Viksjø, byarkitekter, Ingmar Relling, Christian Norberg-Schulz, tredje boligsektor, Trondheim torg, brutalisme, skolearkitektur, klimafotavtrykk, en rekke aktivister, Martin Høgh Olsen, mangfold i bransjen, rektorvalg, sirkulærbygg på Svalbard, pluss pandemien og annet som har preget året.

Vi har portrettintervjuet Helen & Hard, Gartnerfuglen, Niels Torp, Aina Dahle, Atdhe Illyrian Belegu, Carl-Viggo Hølmebakk, Atelier Oslo og Navid Navid.

I 2020 mistet vi et høyt skattet medlem av redaksjonen, Olav Ødegården (f. 1954). Olav begynte som journalist i Arkitektnytt i 1992. Senere ble han vår eminente korrekturleser, en stilling han hadde til han brått gikk bort 8. september. Olav var redaksjonens hukommelse, og han vil bli dypt savnet.

Fakta:

- 11 utgaver/ opplag: 5700
- Redaktør: Mikael Godø
- Redaksjon 2019: Ando Woltmann, Torbjørn Tumyr Nilsen, Hanna Maria van Zijp (sluttet 14. juni), Mette Svendsen (sluttet 31. desember), Ingebjørg Semb (sluttet 31. desember), Olav Ødegården.
- Arkitektnytts nettside, arkitektnytt.no, hadde en oppgang i antall sidevisninger på 14662, til 1124212 (+1,34 prosent).

Arkitektur N: Årgangen 2020 ble opprettet som normalt til tross for at pandemien rammet Norge. Dette innebar at tematiske ambisjoner og aktivitet som krevde ekstra ressurser ble nedprioritert. Slik klarte vi å produsere et normalt antall utgaver til svært anstendig kvalitet til tross for ekstraordinære omstendigheter.

Fakta:

- 6 utgaver / opplag 2020 pr. utgave: 6200
- Redaktør: Gaute Brochmann
- Arkitektur N har status som meritterende vitenskapelig publiseringskanal

Bærekraft og et fag i endring

Arkitektur N har som mål å være landets ledende fagtidsskrift på arkitekturfeltet, med vekt på kritisk diskusjon og dokumentasjon av den viktigste norske samtidsarkitekturen fra Norge og av norske arkitekter i utlandet. Tidsskriftet kom i 2020 i seks utgaver og er et redaksjonelt uavhengig tidsskrift. I tråd med målet om å speile samtidsarkitekturen var diskusjonen om bærekraft det sentrale temaet som preget 2020-årgangen – sammen med et ønske om å forstå arkitektenes rolle i det grønne skiftet.

Arkitektur N i et annerledes år

Vi startet med en spesialutgave om tre og trearkitektur med fokus på miljøgevinstene. Nr. 2 handlet om sosial bærekraft med bl.a. alternative boformer og kvinner og byrom. Tredje utgave hadde naturnære prosjekter som Lyreneset park i Bergen og marin landskapsarkitektur. Nr. 4 så på stedsutvikling med nye rådhus og Deichman i Bjørvika som hovedoppslag. Femte utgave var viet OATs 20-års jubileum, med miljø og arkitekters rammebetingelser som tema. Sjette og siste utgave hadde blant annet en lang presentasjon av Powerhouse Grenland.

2020 var ellers preget av arbeid for å kartlegge og utrede Arkitektur N og Arkitektnytt med tanke på hva som er NALs tidsskrifters ideelle format i årene som kommer. Denne bestillingen kom fra styret og lå hos redaksjonene.

2020 var slik et annerledes år der vi klarte å sikre normal drift under unormale forutsetninger med begrensede ressurser. Samtidig ble det arbeidet hardt for å legge et fundament for en videre utvikling av NALs tidsskrifter.

Lokalforeningene

Agder arkitektforening

AAF hadde ved utgangen av 2020 115 medlemmer. Foreningen har i løpet av året organisert og/eller medvirket til følgende møter og aktiviteter:

- 10. juni: Befaring til nye Froland fengsel. Omvisning i fengselsanlegget ved representant fra kriminalomsorgen.
- 19.juni: Årsmøte og sommerfest, Store Arnevik gård. Meget godt oppmøte til en eksepsjonelt hyggelig aften med bobler, grilla østers, krabber og blåskjell, en unik omvisning i Spinnerigården (spinnerigaarden.no/), kveldsbad og hai i solnedgang.
- 6.oktober: Restaurant Under (i samarbeid med Lyskultur Region Sørlandet). Befaring og guidet omvisning med eier, lysdesigner, arkitekt og leverandører med påfølgende smaksmeny på restaurant Under.

Restaurant Under, Lindesnes.
Arkitekt: Snøhetta. Foto: AAF

- 5. November: Arkitektaften på Hunsfos. Introduksjon til interiørarkitektkontoret Mood av Vibeke Dalen Sage. Foredrag om utviklingen av Hunsfos og en omvisning på området av gårdeier og daglig leder Trygve Aas. Ølsmaking med smaksmeny ved Hunsfos bryggeri og påfølgende pizza fra Fabriken og akustisk konsert med Erik Faber.

Videre har styret arbeidet med:

Representantskapsmøter og lokalledermøter i NAL:

- Lokalleder- og RS-møte september 2020 – via Teams
- Omtrent månedlige lokalledermøter på Teams etter RS-møtet
- Styremedlemmer innehar verv i Barnas arkitek-

turdag, Byggeprisen, AKOR-U samt prosjektarbeid i forbindelse med Arendalsuka

- Besvart henvendelser fra medlemmer, presse og andre.

2020 har vært et spesielt år, da koronapandemien har preget så og si hele året og begrenset muligheten for å fysisk møtes i grupper store deler av dette året. Vi har ikke mottatt arrangementsmidler fra NAL sentralt dette året da NAL har hatt store økonomiske utfordringer og har måttet redusere bemanningen betraktelig. Antagelsen var at det som følge av koronarestriksjoner ville bli redusert tilbud i lokalforeningene og dermed trengtes færre midler til gjennomføring av arrangementer. Det har for så vidt vist seg å stemme.

Styret er tilfreds med mengden og kvaliteten på arrangement vi har klart å gjennomføre dette året.

Bergen arkitektforening

2020 har vært et år med mange utfordringer. Året har vært preget av koronarestriksjoner og en ny hverdag – som har ført til utsettelse og avlysninger i program. Årsmøtet ble for første gang i historien avholdt digitalt, og Bergen Arkitektforening har arbeidet med å finne gode plattformer for digital strømming av arrangement i samarbeid med NAL og andre lokalforeninger, hvor det har vært en bratt læringskurve.

Leder Eva Oulie Alvarez meldte sommeren 2020 at hun frasa seg vervet grunnet flytting til Oslo – det ville være feil å fortsette som leder når man ikke bor i Bergen og kan ta pulsen på arkitektmiljøet og være tett på

byutviklingsdiskusjoner og bransjen forøvrig. Oulie Alvarez kunne bli sittende i vervet inntil ny kandidat var på plass – med sikte på ekstraordinær generalforsamling høsten 2020. Valgkomiteen gjorde en formidabel innsats, men kandidat har dessverre latt vente på seg, og ekstraordinær generalforsamling ble ikke avholdt.

Bergen arkitektforening hadde våren 2020 satt sammen et rikholdig program med selvpresentasjoner, seminar og befaringer. 2020 – året Bergen feiret 950 år var tiltenkt et rikt og omfangsrikt program med feiring i form av spesielle arrangement og prosjekt utover BAFs semesterprogram.

Med et par unntak, ble det meste kansellert med sikte på overføring til høstprogrammet, og pro-

sjekter for 950-årsjubileet som var i startgropen da nedstengningen kom ble lagt på is.

Nytt for året var initiativet til tidligere leder av BAF, Geir Brekke: BAF Akademiet. Dette er en seminarserie for byens unge arkitekter avholdt av erfarne arkitekter med Brekke i spissen, for å sikre kunnskapsoverføring mellom generasjonene samt være en møteplass for kompetanseheving med lave skuldre i praktiske profesjonsrettede problemsstillinger.

Samarbeid med BAS ble videreført gjennom fellesforelesning med sosialantropolog Tim Ingold og foredragsrekken Project Stories, kuratert av arkitekt Cristian Stefanescu. På programmet for våren stod: Franscesca Torzo, Mary Duggan, Fala Atelier og Mos Architects.

De anerkjente internasjonale arkitektene i Vandkunsten (DK) og Karamuk Kuo (CH) stod på programmet og det var planlagt lokale arkitektur- og byutviklingsdiskusjoner om Mindemyren og Griegkvartalet, hvor Rambøll arkitekter skulle presentere deres pågående prosjekt og prosessen bak.

Den etterlengtede sommeren skulle feires med sommerfest på Landmark, hvor Architects Declare ville holde en presentasjon om initiativet, med påfølgende workshop for byens arkitekter.

Høstprogrammet ble meget amputert grunnet koronarestriksjoner, og planlagte befaringer med Murmesterforeningen og Åsane vgs v/ HLM ble avlyst.

Det ble avholdt en egen BAF-omvisning av Festspillutstillingen av Festspillkunstner- og arkitekt Joar Nango. Årets Diplomutstilling «Solitude» ved Bergen Arkitektthøgskole ble presentert gjennom Pecha Kucha i form av digital strømming til flere hundretalls samtidige visninger.

Advokatkontoret Kluge, Bergen Arkitektforening v/ Eva Oulie Alvarez og arkitekt Lena Eliassen v/ Cubus avholdt også et halvdagsseminar om ansvarlig søker-rollen. Fokus var fordelene arkitekten innehar i den rollen, Best-practice og hvordan den siste høyesterettsdommen (kjent som Bori III) påvirker ansvarlig søkers erstatningsansvar med påfølgende gode faglige diskusjoner.

Bergen Arkitektforening takker for gode samarbeid i 2020 og tålmodigheten og initiativ til medlemmene. Vi kommer sterkt tilbake i 2021 og arbeider med å finne et program tilpasset vår nye hverdag.

Drammen arkitektforening

hadde på grunn av koronasituasjonen lite aktivitet.

Det har vært veldig uforutsigbart å arrangere møter, så vi har ikke lagt opp til noe program for våren 2021.

Høsten 2020 hadde vi ett arrangement og to styremøter.

Arrangement 24. september 2020 – Stronghytta, byggeplassbefaring. Stronghytta er ny markahytte som bygges i massivtre, plassert i Drammensmarka. Den nye hytta erstatter en gammel hytte som er blitt revet. Hytta er klubbhus for det lokale idrettslaget Strong, og et populært turmål i Drammensmarka, med 20 minutters gangavstand fra Spiralen.

Hedmark og Oppland arkitektforening

hadde liten aktivitet i 2020. Vi hadde en ølkveld 10. januar.

Vi skulle ha en befaring rundt i distriktet, men pandemien satte en stopper for det.

Møre og Romsdal arkitektforening:

2020 har vært eit år med få aktivitetar i MAF regi grunna covid-19 pandemien som gjorde at vi har hatt ein unntakstilstand sidan 12. mars.

Her følgjer ein kronologisk oversikt over aktivitetane:

Styret har hatt seks styremøter, alle på Teams. Leiarane for NIL Møregruppa og NLA Møre og Romsdal har delteke på møta når dei har kunna.

Molde sjøfront, Rådhusplassen.
Skulptur: Togetherness av Jacob Dahlgren. Foto: MAF

13.02.2020: Samling i Framtidslaben og hos Norconsult i Molde med Norkart, forelesning og pizza etter jobb: 27 påmeldte i Ålesund og ca. 25 i Molde.

27.02.2020: Årsmøte/generalforsamling. Samling i Framtidslaben der vi fekk presentert Framtidslaben sine satsingsområde med påfølgende workshop for korleis MAF og NIL Møregruppa kan samarbeide om aktivitetar. Avslutta med årsmøte og middag: 16

deltakarar.

18.05.2020: Leiar og nestleiar i MAF saman med to av medlemmane har møte med Molde eiendom KF og representantar frå innkjøpsavdelinga ROR og teknisk avdeling i kommunen for å diskutere konkurransetilhøva i Molde kommune etter at dei har gjennomført kritikkverdige konkurransar. MAF leverte klage i den eine konkurransen ved ekstern konsulent. Dette møtet fekk oppsummert erfaringar og vart deretter referert og sendt ut til medlemmane.

04.09.2020: Seinsommarfest i Molde med tema «Molde sjøfront», med forelesning og omvisning ved kommunen sin arkitekt, Arne Strømme. Avslutta med hyggeleg middag i eit lite vindu der det ikkje var covid19-smitte i Molde og restriksjonane var til å leve med. 31 deltakarar.

Arkitektlunsj, som vi har hatt kvar onsdag i første veka i månaden vart gjennomført i Ålesund: 5. februar, 4. mars, 3. juni, 1. juli og 2. september, og i Molde på tre av datoane. Øvrige datoar vart avlyst pga. pandemirestriksjonar.

Vårprogrammet hadde fleire postar og disse er enno på vent sidan det ikkje vart mogleg å gjennomføre på hausten heller. I mangel av aktivitet har MAF betalt for to nettkurs, samt fagdagen i november, slik at medlemmane har kunne deltatt på dette gratis om dei har ønska.

Leiar har delteke på månadlege Teams-møter med lokallagsleiarane og NAL-administrasjonen. Dette har vore ein fin måte å halde kontakten gjennom året og bør etter vår meining bli eit fast opplegg.

Nord-Norges arkitektforening

har pr. 1. januar 2021 om lag 125 medlemmer, og som den geografisk største lokalforening gir det naturleg nok litt utfordringer med å arrangere noe for alle medlemmer. Styret i Nord-Norges arkitektforening har i 2019 bestått av Linda V. Nielsen (leder), Eirik Tollåli (regnskap), Maria B. Skaret, Hanne B. Siiri og Astrid Fadnes.

Året 2020 startet bra med seminar om kompleksitet, annerledeshet og forandring, som NAF var med på å støtte. Ulike arkitekter, kunstnere og teoretikere bidro med innlegg om hvordan vi kan forstå og formidle kunnskap og teori om landskapet i framtiden.

NAF avviklet årsmøte 2020 på Villmarkssenteret i Tromsø. Rose

Marie Steinsvik fortalte om tilblivelsen av senteret og det var god anledning til å se på stedet. I tillegg til at mange var med på møtet og etterfølgende spising, ble arrangementet også overført digitalt.

Høsten 2020 var NAF med til å støtte opp om Tromsø Sjøfront Labs åpen dag der konserter, verksteder og andre aktiviteter var med på å sette fokus på hvordan man bør utvikle havneområdene i Tromsø.

Nordnorsk arkitekturpris ble utdelt på slutten av året, og det var mange gode prosjekter som måtte konkurrere om prisen denne gangen. Vinner av NNA 2020 ble imidlertid kaviarfabrikken i Henningsvær, der Venke og Petter Hoff har omdannet et tidligere fiskeproduksjonsanlegg til galleri. Selve utdelingen samt foredrag med tidligere vinner Morfeus arkitekter ble overført via live-stream. Det var også mange i vår langstrakte region som benyttet seg av denne muligheten når fysiske restriksjoner bare tillot et begrenset antall deltakere på det fysiske arrangementet i Rødbanken.

“Nedstengning” og “digital” ble generelt viktige ord i det forgangne året og NAF har i tillegg til resten av verden måtte være kreative. Det ble vurdert ulike alternativer for å sikre faglig aktivitet og selv om ikke alle ble noe av kom det likevel en læring ut av 2020.

Nord-Trøndelag arkitektforening

Fjoråret, med de spesielle omstendighetene, står igjen som et år med veldig liten aktivitet i foreningen.

NOTA hadde en samlende aktivitet i oktober med omvisning i nytt skolebygg på Namdalseid og med påfølgende årsmøte og middag på Yttervik gård.

Over halvparten av foreningens medlemmer møtte

Omvisning i Namdalseid skole. Arkitekt: Arcon. Foto: NOTA

opp til en hyggelig sammenkomst.

NOTA hadde i inneværende år håp om å ta opp igjen planlegging av studieturen til Østerrike, som det ikke ble noe av i 2020. Dette står fortsatt på vent.

Samarbeid på tvers av lokalforeningen har gjort at NOTA medlemmer har kunne deltatt på digitale foredrag avholdt i noen av de øvrige lokalforeningene. Dette er fine tilbud som har vært godt mottatt i blant medlemmene.

Oslo arkitektforening

2020 -2021 har vært ett særskilt år i Oslo arkitektforening som i resten av samfunnet: krevende med stadige endringer i aktiviteten og omfattende permitteringer i bransjen på grunn av covid-19 pandemien, økonomiske utfordringer- men likefullt preget av faglig inspirerende arbeid og fulle digitale forelesninger og debatter samt viktige organisatoriske og strategiske saker for foreningen. Styrking av oppfølgingen av den frivillige innsatsen og det viktige arbeidet for å se på muligheter for å bevare og utvikle Arkitektenes hus eiendom, er noen av hovedsakene som har preget året.

Antall OAF-medlemmer pr. 31.12.2020 var totalt på 1 939 medlemmer.

Styret 2020-2021 har bestått av: Tone Selmer-Olsen (styreleder), Per Olaf Fjeld, Minna Riska, Siri Jæger Brudvik, Paul Koefoed, Mads Øiern, Rakel Paulsen (representant for NAL student).

Tillitsvalgte i andre råd og utvalg:

Det sitter nærmer 50 frivillige i over ti råd og utvalg i Oslo arkitektforening, inkludert valgkomiteen, programkomiteen, debattkomiteen, finansrådet, pris- og stipendkomiteen, Sundts komité, ART arkitektenes rådgivningstjeneste, OAF Senior og Regionalt samarbeidsutvalg og Utvalg for likestilling og mangfold.

Økonomi:

Resultatregnskap er mottatt fra regnskapsfører regelmessig for løpende rapportering til styret, jamførbart med vedtatt budsjett. Covid-19 pandemien førte til økonomiske utfordringer, med tap av inntekter på arrangementer, lavere sponsorinntekter og stoppede prosjektmidler til lokalforeningen fra NAL. De økonomiske utfordringen har blitt imøtesett med kostnadsreduserende tiltak knyttet til styreaktiviteter og på arrangementene. Basert på stor innsats fra både medlemmer og styre igjennom året har foreningen, til tross for kraftig redusert budsjett, klart å ende i balanse i årsregnskapet, og samtidig opprettholde aktiviteten i foreningen.

Program:

Programmet gjennom året har vært heldigitalt. Det har vært arkitektursamtaler på tvers av grenser, om

fag, bransje og arkitektens handlingsrom, men ikke minst om hvordan koronasituasjonen preger praksis og arbeidshverdag ulike steder, både i Europa og Oslo. All arrangementene i løpet av året har vært spilt inn og opptak lagt ut gratis tilgjengelig på OAFs Vimeo-kanal. Så selv om man ikke har kunnet samles fysisk, har de faglige arrangementene foreningen har kunnet tilby vært svært populære, og mange har benyttet muligheten til å se opptakene i etterkant. På mange av live-eventene har det vært fullt i det digitale rommet (kapasitet 100 stykker). Antall visninger i etterkant har variert, men enkelte har hatt opptil flere hundre avspillinger.

Totalt har 3310 publikummere sett arrangementene i opptak. I tillegg til de som har fulgt arrangementene «live» er det totalt veldig gledelige besøkstall for OAF i et spesielt og krevende år. Det viser hvor stort behov det er for faglig påfyll og viktigheten av arkitekturfaglige tilbud og arenaer.

I forelesningsrekken Nye Former har noen av de inviterte vært AS LL TK m/ Tuuli Kanerva og Leo Lindroos, David Leech, Studio Binocle, Doorzoon, Mary Duggan, Bouvenbow, Krupinski/ Krupinska, Karamuk Kuo, Atelier Abraha Achermann og Francesca Torzo.

I høst startet debattkomiteen en serie med digitale samtaler, Arkitektprat, spilt inn i et nå velkjent format, Teams-møtet (digitalt møte). Til Arkitektpraten har ulike fagpersoner blitt invitert til uformell prat og spekulasjon rundt faget og fremtiden. Temaet har kretset om arkitektens handlingsrom og om hvilke ansvar, roller og muligheter arkitekten har i diskusjoner rundt kvalitet og utvikling.

Høst 2020

Fredag 28. august: Arkitektprat – Episode 1 Mot en ny normal

Torsdag 10. september: Forelesning Nye praksiser AS LL TK (Fi) Og NOW for Architecture and urbanisme

Tirsdag 14. september: Arkitektprat – Episode 2 Parker og byrom

Tirsdag 28. september: Arkitektprat – Episode 3 Fremtidens arbeidsplass

Onsdag 30. september: Byarkitekt i Oslo? OAF + OAF Senior «Oslo kommune har vedtatt en ny arkitekturpolitikk. Trengs også nye virkemidler?» -

Onsdag 14. oktober kl. 08.00 -10.00 Frokostmøte Bolog og bokvalitet, samarbeid Oslo arkitekturtriennale (OAT) og Oslo Arkitektforening (OAF)

Torsdag 22. oktober: Forelesning Nye praksiser David Leech (UK)

Tirsdag 5. november: Arkitektprat Sirkulær økonomi

Torsdag 26 Forelesning Nye Praksiser (IT) + Studio Binocle + Doorzon (BE)

Vår 2021

Torsdag 28. januar: Digital forelesning Nye former - Bovenbouw

Tirsdag 2. mars: Arkitektprat, digital debatt Politikkdrevet arkitektur. Tekniske forskrifter kontra erfaringsbasert kompetanse

Torsdag 11. mars : Digital forelesning Nye former-Krupinski/Krupinska

Torsdag 11. mars: Digital kunngjøring av OAF-stipend for etterutdanning

Torsdag 18. mars: Digital kunngjøring Sundts premie

Torsdag 8. april: Digital forelesning Nye Former-Karamuk Kuo

Tirsdag 20. april: Arkitektprat debatt Arkitektrevet arkitektur – Styrker og svakheter med arkitekten i førersetet

Torsdag 6. mai: Forelesning Nye former - Abrahama Acherman

Tirsdag 25.mai: Debatt, Organisasjonsdrevet arkitektur – Arkitektorganisasjonenes rolle og påvirkning på arkitekturen

Juni 18. juni: Forelesning Nye former - Francesca Torzo

Utdeling OAFs arkitekturpris 2021

Prioriterte saker

Organisasjonsmodell OAF

OAF er i dag en stor lokalforening med minimal administrasjon. Med nærmere 2000 medlemmer og over 50 frivillige arkitekter som bidrar i ulike råd og utvalg, har det vært viktig strategisk og organisatorisk for foreningen å styrke kapasiteten, kontinuiteten og sikre kunnskapsoverføringen i organisasjonen. Med bistand fra valgkomiteen har foreningen gjennomført ulike tiltak: Innsette to nestledere, Siri Jæger Brudvik og Erlend Strønstad i 10% stilling, se på organisasjonskartet, og innhente arbeidsinnstusker fra de enkelte komiteene, samt lyse ut ny rådgiver og koordinatorstilling.

Ny stilling rådgiver og koordinator

1. februar 2021 tiltrådte Hanna Dencik Peterson som rådgiver og koordinator i OAF i en 50% stilling i en pilot for 1 år. Stillingen Dencik Petersson nå går inn i skal koordinere hvordan de ulike frivillige råd og utvalg jobber sammen, men også jobbe med videreutvikling av foreningen og hvordan arbeidet formidles utad.

OAF har en lang og rik historie bygget på frivillig faglig engasjement og innsats fra osloarkitektene. Koordinatorens oppgave blir å støtte, styrke og løfte frem det arbeidet samt tenke strategisk og praktisk for å videreutvikle OAF som faglige møteplass.

Mulighetsstudie Arkitektens Hus Josefinesgate OAF er sammen med NAL hovedaksjonær i Arkitektens Hus og Arkitektens Hus Eiendom AS,

Siri Jæger Brudvik og Tone Selmer-Olsen sitter som styremedlemmer fra OAF i Arkitektens Hus og Arkitektens Hus Eiendom AS. Caroline Støvring er valgt inn som vara.

En svært viktig sak for Oslo arkitektforening har vært å sikre ett grundig kunnskapsgrunnlag om eiendommen Arkitektens hus i Josefinesgate 32-34. Oslo Arkitektforening (OAF) ønsker å forvalte og videreutvikle eiendommen for å skape et fremtidens Arkitektens hus i Josefinesgate.

For OAF representerer eiendommen store verdier både økonomisk og historisk - som faginstitusjon, bygningsmiljø og ikke minst en møteplass for arkitektstanden gjennom generasjoner. Verdier OAF mener det ligger et stort potensial i å bygge videre på for å skape en interessant arkitekturarena for framtiden, for arkitekter og befolkningen for øvrig. Foreningen har derfor gjennomført et mulighetsstudie sammen med et svært kompetent tverrfaglig team med ekspertise på transformasjon, formidlingsarenaer og finansieringsmodeller. Arbeidet synliggjør ulike muligheter for å finansiere en rehabilitering og videreutvikling av eiendommen til en ambisiøs arkitekturarena innenfor en bærekraftig økonomi. Arbeidet vil legges fram for medlemmene i forbindelse med generalforsamling.

Likestilling og mangfold

Utvalg for likestilling og mangfold (ULM) jobber for et økt fokus på likestilling og mangfold i arkitektbransjen. Et arbeid som i 2020 førte til innmeldelse av Oslo arkitektforening som første arkitektorganisasjon i Balansekunst, et samarbeid mellom over 100 norske kunst- og kulturorganisasjoner som jobber for et likestilt og mangfoldig kulturliv. Utvalget har jobbet med flere tiltak som har satt dagsorden i hele bransjen, men særlig viktig er arbeidet med en stor bransjeundersøkelse for kartlegging av likestilling og mangfold.

Undersøkelsen er en historisk og felles innsats for å samle kunnskap om mangfold, likestilling og inkludering i bransjen.

OAFs utvalg står bak undersøkelsen som gjennomføres i samarbeid med Arkitektbedriftene i Norge og Arkitektens fagforening (Afag). NAL, Norske landskapsarkitekter (NLA) og Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL) har tilgjengeliggjort sine medlemslister. Undersøkelsen ble sendt ut 19.03.2021.

Kommunikasjon og synlighet

Oslo arkitektforening har gjennom året jobbet med å synliggjøre organisasjonen og arkitektfaglig

synspunkter og har vært aktive i offentlig ordskifte. Styreleder og ledere for flere råd og utvalg har vært intervjuet i en rekke medier i både norsk dagspresse og fagpresse. Oslo arkitektforenings Arkitekturpris fikk blant annet bred dekning i fagblader og nasjonale medier.

Nyhetsbrev har vært sendt til medlemmer i snitt 1-2 ganger i måneden. Sosiale medieplattformer som Facebook og Instagram har vært brukt aktivt. OAF har hatt frilansere engasjert for å jobbe med kommunikasjon av foreningen og foreningens arbeid. Engasjementet har styrket foreningens synlighet både i promotering og dekning av foreningens program og aktiviteter.

Priser og Stipender

Oslo arkitektforenings arkitekturpris 2020 ble tildelt Gartnerfuglen arkitekter for prosjektet «Ungen» (Våghalsen 9), et boligtilbygg i liten skala i et historisk bygningsmiljø.

Oslo arkitektforenings stipend for videreutdanning 2021 på 50 000 kr ble tildelt Pavlina Lucas som tilskudd til et forskningsprosjekt om autentisk arkitektur.

Sundts premie ble tildelt R21 arkitekter for en kontorbygning i teglstein som er transformert til et moderne byhus med ni boliger. Munthes Gate 29 ble opprinnelig tegnet av arkitektene Trond Eliassen og Birger Lambertz-Nilssen i 1973. De hadde da allerede mottatt Sundts premie for fremragende arkitektur på naboeiendommen, og Munthes Gate 29 ble en videreføring av dette arbeidet.

Sogn og Fjordane arkitektforening

Vårprogrammet gikk i vasken på grunn av covid-19. Men vi fikk til digitalt årsmøte og foredrag 3. desember. Der presenterte arkitekt Arne Bjelland det norske skybaserte AI-verktøyet Spacemaker.

Stavanger arkitektforening

- et haltende år under pandemien.

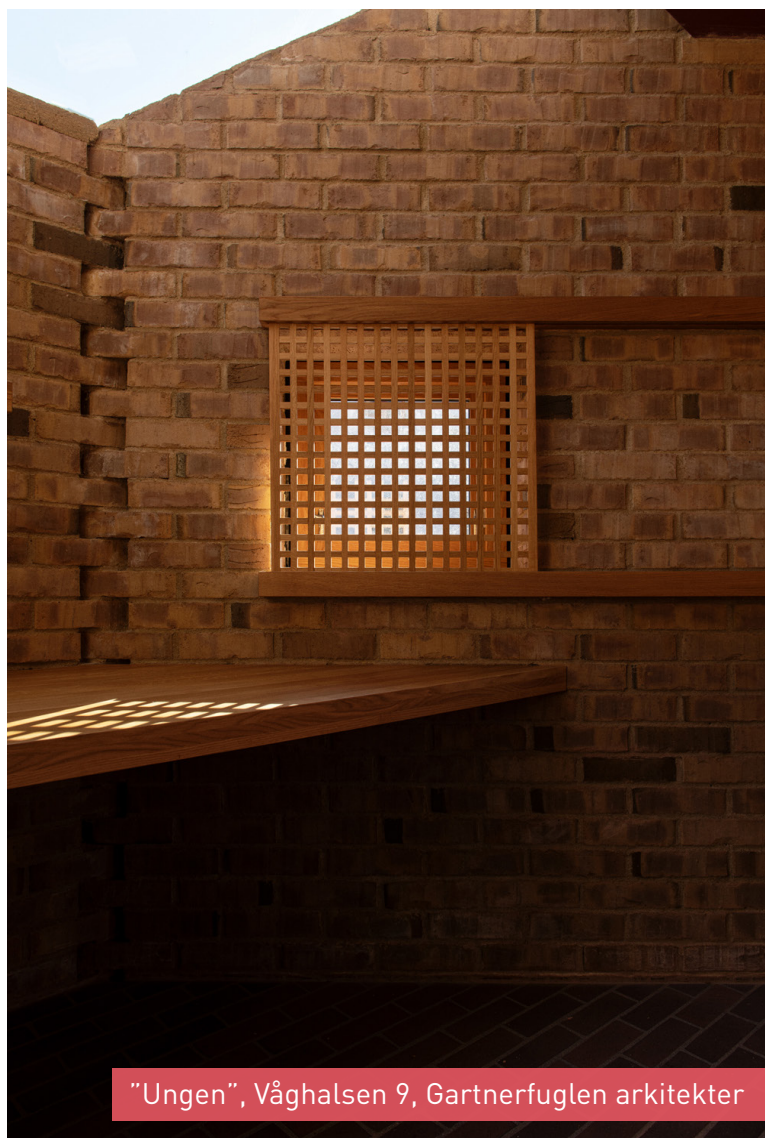
To store planprosesser har preget området vårt de siste årene. Det er Sentrumsplanen for Stavanger, som ble vedtatt i 2019, og Regionalplanen for Nord-Jæren og Søre Fylket, som ble vedtatt i 2020.

Begge planene handler om fortetting og alle de problemstillingene som dukker opp når fysisk utforming skal tilpasses transportkorridorer, miljøkrav, estetiske krav og de funksjonelle kravene vi ønsker for gode bomiljø. På denne bakgrunnen ønsket vi et vårprogram i 2020 som hadde til hensikt å skape engasjement rundt byutvikling i regionen vår.

Vi innledet med en forelesning om Elveparken i Sandnes. Dette er en større transformasjon av Sandnes sentrum med store arealer like innenfor bebyggelsen langs havna. Planene ble belyst fra arkitektens side (Mad) og fra byplan i Sandnes. Møtet fant sted i det nye rådhuset i Sandnes og var godt besøkt. Vi hadde deretter en forelesning om Tananger Havn, som ligger nordvest i Sola kommune og er et knutepunkt for oljeindustrien. Planprosjektet ble gjennomgått av arkitektfirmaet BOGL og av byplansjefen i Sola.

Etter disse møtene kom nedstenging og pandemi. Resten av programmet ble avlyst og forelesningene med foredragsholdere fra innland ble utsatt til høsten 2020, mens forelesning med Alfredo Brillembourg og Jeanette Kuo ble utsatt på ubestemt tid. I juni arrangerte SAF et videomøte om høringsforslaget til Regionalplanen for Nord-Jæren og Søre Fylket. Opptaket er tilgjengelig på facebooksidene våre. SAF fremmet høringsforslag til planen i etterkant av videomøtet.

Høstplanen startet optimistisk med befaring på universitetsområdet på Ullandhaug. Sivilarkitekt Pål Bjørnstad, daglig leder i Lund+Slaat, to presenterte Arkivenes Hus og Ydalir hotell,

«Ungen», Våghalsen 9, Gartnerfuglen arkitekter

to viktige og nye prosjekt plassert ved kollektivaksen fra UiS Campus til det nye sentralsykehuset, som nå er under oppføring.

Før neste nedstenging stoppet høstprogrammet, ble disse postene avvirket:

- Befaring, Eiganesveien, ledet av Hild Sørby og Per Grimnes som nylig har utgitt bok med presentasjon av bebyggelsen langs veien. Her finnes alle stilarter byen kan by på – svært ofte med utsøkte eksempler.
- Befaring historie, steder og bygg på Sokn, Rennesøy og Finnøy.
- Historietime: Arkitektene Hoem, Kloster, Jacobsen, Schjelderup og Tonning. Sted: Hundvåg kirke – en av bygningene i distriktet som dette arkitektkollektivet har prosjektert. Her kan det komme en oppfølger i bokform.
- Forelesning med Arnfinn Bø-Rygg og Eskild

Narum Bakken. Tema: Estetikk – langs aksen fra teoretisk til praktisk og forvaltningsmessig tolkning av begrepet.

SAF er representert i juryer for Byggeskikkprisen i Stavanger, Hå og Time. Vi er også representert i juryen for Stavangers vernepris. Rogaland fylkeskommune har høsten 2020 vedtatt reviderte krav og retningslinjer for stedsforming og bokvalitet. Fylkeskommunen ber nå SAFs medlemmer om bistand til å finne de beste referanseprosjektene til den nye veilederen som i framtiden skal brukes i kommunene. SAF har samarbeidet med Stavanger kommune om en spørreundersøkelse som kartlegger ønsket bokvalitet. Stavanger kommune styrer prosjektet. Den vil være nyttig i diskusjonene om hvilke kvaliteter som er viktige i en bolig.

Telemark arkitektforening

7. mai var det generalforsamling på Hotellet i Skien sentrum. Det ble streamet via teams.

To nye styremedlemmer trådte inn: Olav Backe Hansen som vikar for Liv Mari Oppebøen, og Kristine Glenna Kragset.

1. oktober hadde vi omvisning på Landmannstorg i Skien. Vi fikk fortelling og omvisning av landskapsarkitekt Ragnhild Momrak fra Dronninga landskap. Dette var et samarbeid med NLA. Det var opp mot 20 oppmøtte og fin stemning. Vi hadde foredrag inne på Didier i forkant.

28. oktober arrangerte vi lokal Pecha Kucha hvor flere lokale arkitekter presenterte utvalgte prosjekt. Det var opp mot 30 fremmøtte og god stemning – et vellykket arrangement. Arrangementet ble også streamet via zoom.

11. november skulle det være omvisning og forelesning på Powerhouse i Porsgrunn. Men det ble avlyst på grunn av koronasituasjonen. Det skulle være et samarbeid med NLA. Befaringen vil prøve å finne sted til våren.

25. november hadde vi portugisisk aften med Ricardo Senos og Jose Carlos Nunes de Oliveira, begge arkitekter fra Portugal. Det fysiske arrangementet med mat og drikke ble avlyst på grunn av koronasituasjonen. Arrangementet ble dermed streamet via zoom. Det var opp mot 20 deltakere.

3. februar hadde vi Zoom-forelesning med Kengo Kuma fra Paris-kontoret. Det var over 400 påmeldte og dessverre så hadde Zoom bare kapasitet

til å ta inn 100 personer. Men vi gjorde opptak av forelesningen som ble lagt ut på Facebook og sendt på mail i etterkant. Stor interesse, og veldig flott foredrag. Det nye biblioteket i Skien ble blant annet presentert.

3. mars hadde vi Zoom-forelesning med Sebastiano Longaretti som viste prosjekter med fleksible rom og interiør for barn. Veldig spennende og frisk forelesning. Det var ti deltakere og foredraget ble tatt opp og lagt ut i etterkant.

Det har vært et stille år på grunn av koronasituasjonen. Vi satser på lysere tider med flere "live"-arrangement.

Trondhjems arkitektforening

Det nye faste lokalet i Brattørgata 4 i Midtbyen i Trondheim skulle bli et sosialt samlingspunkt for de 320 medlemmene i foreningen, men pandemien har naturlig nok utløst pauseknappen.

Viktige saker som lokalforeningen har engasjert seg i har vært opprettelsen av byarkitektstilling og et råd for byarkitektur samt campusutviklingen ved NTNU.

Vestfold arkitektforening

I januar skrev styret et åpent brev til Færder kommune og Tønsberg kommune, hvor kommunen ble oppfordret til å arrangere en åpen arkitektkonkurranse for å sikre seg den beste idéen for en ny svømmehall. Dessverre gikk ikke kommunen for vår anbefalte løsning, men vi fikk støtte av media. Arkitektforeningen fikk tydelig markert sitt standpunkt og ansvarliggjort kommunen for fremtidig løsning.

Ved generalforsamling i mars ble tre nye medlemmer valgt inn i styret. Rett etter, stengte Norge ned på grunn av covid-19, og første styremøte ble over Teams. Året har deretter vært preget av mange gode planer, mange styremøte på Teams og mange avlysninger på grunn av covid-19.

Årets viktigste aktivitet, paneldebatten «Hvordan skape den gode byen», ble allikevel gjennomført 23. september, i tett samarbeid med, og med initiativ av, NLA Vestfolds styreleder Lene Stenersen og Gunnar Ridderstrøm fra Citiplan. Representanter fra fagmiljø, kommune, næringsliv og politikere møtte opp på Stasjonen for å diskutere Tønsbergs byutvikling, og opp imot 100 stk. fra publikum var til stede. Foredraget ble i tillegg streamet på Tønsbergs blads hjemmesiden, samt på VAF's facebookside. Eventementet skapte stor begeistring og engasjement for byutvikling blant alle oppmøte, og satte Vestfold arkitektforening, NLA Vestfold og NIL Vestfold/Telemark på kartet. Vi lærte mye om digital publisitet og det tverrfaglige samarbeidet med NLA Vestfold ble styrket.

Deretter rakk vi ha en populær befarings tur til ABAX' nye lokaler, i samarbeid med NIL Vestfold/Telemark, før vi dessverre måtte innstille resten av årets aktiviteter.

Parallelt med årets faglige arrangement har Vestfold Arkitektforening gjennom høsten vært delaktig i HPS - en prosjektgruppe for byutvikling av Tønsberg sentrum, med representanter fra både det private og det offentlige. Vestfold Arkitektforening ble invitert som et ledd i HPS' videre utvikling og ønske om en mer faglig innfallsvinkel. Arkitektforeningens nøytralitet spilte her en rolle. Styret så dette som en mulighet for å påvirke byutviklingen, samt å spre forståelse og ønske om å bruke vårt fag i større grad, spesielt i det offentlige. Undertegnedet har møtt opp til tre møter på høsten og har så langt hatt en positiv erfaring. Det ene er den direkte påvirkning i de konkrete prosjektene, det andre er de langsiktige ringvirkninger mtp. fremtidig samar-

beid, gjensidig forståelse og økt bevissthet omkring arkitektfaget.

Østfold arkitektforening

Foreningen har pr. 1.1.21 104 medlemmer fordelt over hele fylket. Det er fremdeles en målsetning å ha et styre sammensatt av medlemmer fra flere steder i fylket og dette er oppnådd også med det sittende styret.

Styret har etter årsmøtet bestått av følgende medlemmer: Gjermund Wibe, Halden (leder); Ingrid Kirkerud, Fredrikstad (kasserer); June Beck, Fredrikstad (sekretær); Simon Øien, Halden (ansvarlig SoMe).

Gjermund Wibe har etter gjenvalg i 2019 sittet som leder i to perioder. Ingrid Kirkerud har også sittet to perioder. Simon Øien og June Beck har sittet en periode. Dette har bidratt til erfaringsoverføring og kontinuitet i styrets sammensetning. Styrets medlemmer vil alle fratre sine verv ved årsmøtet i år og det arbeides nå med å finne ny styreleder og fire styremedlemmer i tråd med ØAF sine vedtekter.

Styret har avholdt fire møter i 2020. Møtene har i hovedsak omhandlet utarbeidelse og planlegging av program for arrangementer samt gjennomgang av økonomi og andre relevante forhold.

Året 2020 var preget av koronapandemien og restriksjoner som følge av dette. Det ble avholdt arrangementer, men det var usikkerhet knyttet til gjennomføring av planlagt program og hvorvidt foredragsholdere og andre involverte kunne stille som avtalt.

Følgende arrangementer ble avholdt i 2020:

31. januar. After work hos Line Solgaard arkitekter som viste frem kontorlokalene sine i Fredrikstad. Arrangementet samlet omkring 20 personer. En hyggelig velkomst til et nytt fagmiljø i regionen.

13. februar. Bokbindingsverksted med Per Jonas Lindström. En sosial kveld på Østfold kunstsenter, ØKS.

5. mars. A-lab og Mad arkitekter snakket om sine prosjekter på Verket i Moss. Her var hovedtemaet transformasjon- og ombruksprosjekter.

11. september (utsatt til 25.11). Høstfest og årsmøte i ØAF. Utdeling av Arnstein Arneberg-prisen. Årets pris gikk til Mad arkitekter for Nygaardsplassen i Fredrikstad.

15. oktober. Danske Lendager Group foreleste via Teams om sine prosjekter med ombruk og bærekraft som tema.

De siste arrangementene og den tradisjonelle «juleølen» i foreningen ble avlyst på grunn av koronasituasjonen.

Generelt var oppmøtet på arrangementene ve-

sentlig lavere disse semestrene grunnet smittevern- hensyn og uforutsigbarhet knyttet til den faktiske gjennomføringen av arrangementene. Styret var av den oppfatning at det var viktig å legge til rette for gjennomføring av arrangementer så langt det var forsvarlig med tanke på smittevernhensyn og praktiske forhold. Under evalueringen av året 2020 ble det konkludert med at arrangementene kunne vært strømmet live til tross for mulig fysisk oppmøte. På denne måten kunne vi bedre sikret at de som ikke ønsket eller hadde anledning til å delta grunnet smittesituasjonen, likevel fikk oppleve det faglige og sosiale utbytte våre arrangementer gir.

Det har i de siste semestre vært ytret mål om større synlighet i de lokale mediene vedrørende by- utviklingsdebatter, plansaker og andre relevante for- um. Det pågår flere omfattende utviklingsprosjekter i byene i gamle «Østfold» og dette er arenaer der det er naturlig at ØAF deltar, både i møter og med kronikker. 2020 har vært et annerledesår der møte- virksomhet har vært svært begrenset. Følgelig har potensielle arenaer for å fremme foreningens arbeid og faglige virke vært få. Samtidig ser styret at det burde vært arbeidet mer målrettet med deltakelse i diverse digitale møtesammenhenger og tar dette med videre inn mot arbeidet for det kommende året.

Styret ser utfordringer knyttet til det å erstatte hele styrets besetning gjennom ett og samme årsmøte. Det kreves mye arbeid med å innhente kandidater til de ulike rollene samtidig som verdifull erfaringsoverføring må sikres i en overgangsperio- de. Årsmøtet er foreløpig utsatt til over sommerfe- rien med forhåpninger om at dette kan gjennomfø- res med medlemmer til stede i sammenheng med sommer- eller høstfest og utdeling av Arnstein Arneberg-prisen.

Det vil ikke bli fremmet forslag om å øke med- lemskontigent på årsmøtet, men en økning vil vurderes innført ved årsmøtet 2022 som følge av en lang periode uten justeringer.

Til tross for rådende usikkerhet knyttet til gjen- nomføring av arrangementer, flytting av tidspunkter og avlysninger, opplever styret at arrangementene som avholdes tas godt imot og at de fremmøte har utbytte av samlingene, både sosialt og faglig.

NAL student

NAL student har i året som har gått arbeidet for å fremme studentenes behov og interesser og å være studentenes talerør. Vi har jobbet for å tydeliggjøre organisasjonen og for å være synlig i studentenes hverdag. Tematikk vi gjennom våre arrangement har ønsket å vektlegge er god byutvikling, bærekraft og saken om ansvarsrett. Til dette har vi fått god hjelp av det ressurssterke fagmiljøet i organisasjonen til å skape spennende faglige arrangement og samtaler blant studentene.

Arrangement NAL student normalt tilbyr er blant annet kurs, debatter, samtaler, befaringer, kontorsafarier og temakvelder som gir et innblikk i bransjen og skaper stort engasjement blant studentene. Med koronapandemien har NAL students normale virksomhet vært begrenset, men vi har vært kreative og funnet digitale løsninger for å opprettholde tilbudene til studentene og våre medlemmer. Det digitale tilbudet har gitt økt samarbeid på tvers av skolene, og tilbakemeldingen har vært at arrangementene har vært både viktige og vellykket.

I året som gikk fikk vi avviklet en rekke kurs og arrangement. I februar arrangerte vi på NTNU porteføljekurs, med både praktiske eksempler og mer teoretisk tyngde om blant annet layout og blikkfang. Dette var veldig populært, og vi håper på en digital gjentakelse våren 2021 for alle våre studentmedlemmer.

Vi har med smittevernshensyn også avviklet flere arrangement med fysisk tilstedeværelse, blant disse befaring, byvandring og en rekke foredrag. Ved skolestart på AHO holdt NALs generalsekretær Kari Bucher og president Gisle Løkken foredrag for

Deichman Bjørvika med Einar Hagem.
Arkitekt: Atelier Oslo + Lundhagem

førsteårstudentene der de formidlet hva NAL arbeider med. I september holdt Gisle Løkken foredrag om saken om ansvarsrett, som vekket stor interesse blant studentene. Det ble også arrangert befaring med Einar Hagem fra Lund Hagem på det nye hovedbiblioteket til Deichman i Bjørvika. I oktober fikk studentene på NTNU med byantikvar Mette Bye på en byvandring spesielt rettet mot veitene i Trondheim. I november ble det på NTNU arrangert to forelesninger, en om relasjon mellom farge og rom med Kine Angelo og en om relasjon mellom lys og rom med Barbara Matusiak.

I høstsemesteret arrangerte vi en digital konkurranse for alle NALs studentmedlemmer. Konkurransen ble møtt med stort engasjement på alle skolene. Spennende innsendte bidrag viste stor variasjon og bredde i prosjektene og hadde et gjennomgående høyt nivå.

Med et spennende vårprogram ser vi frem til det kommende året, og håper at vi i 2021 vil kunne fortsette å tilby våre medlemmer gode og lærerike tilbud, både gjennom fysiske og digitale arrangement. Vi ønsker å jobbe videre for å være studentens plattform for å delta og lære gjennom NAL, med et ressurssterkt fagmiljø og engasjerte medstudenter!

NAL og president Gisle Løkken
besøkte AHO

Organisasjonen

NALs formål

Norske arkitekters landsforbund (NAL) er en fag-ideell organisasjon som arbeider for arkitektens rammevilkår og synliggjør arkitektur som verdiskaper i samfunnet.

NAL hadde ved utgangen av året 3.780 ordinære medlemmer og 529 studentmedlemmer, til sammen 4.309 medlemmer.

REPRESENTANTSKAPET

14 lokalforeningsledere

Leder NAL student

LANDSSTYRET

President

Styremedlemmer

SEKRETERIATET

Generalsekretær

Fagavdeling

Kommunikasjon/Marked

Økonomi

Administrasjon

TIDSSKRIFTENE

Arkitektnytt

Arkitektur N

Representantskapet (RS)

NALs representantskap består av en representant fra hver av våre 14 lokalforeninger, i tillegg til en studentrepresentant fra hver av de tre godkjente arkitektthøyskolene i Norge: AHO, BAS og NTNU.

Årets RS-møte ble avholdt 25. september 2020.

Fysisk til stede i Arkitektenes hus var landsstyret og sekretariatet. Representantskapet deltok på Teams.

NALs politiske satsingsområder ble lagt frem, med tanke på neste stortingsvalg, og er:

1. Bolig og bomiljø
2. Offentlige anskaffelser
3. Fortetting og arealbruk
4. Gjenbruk og transformasjon

Saker knyttet til budsjett, valg av nye ressurser til komiteer, vedtekter for lokalforeningene og NALs vedtekter ble gjennomgått. Presidentens rolle og mandat ble diskutert. Det samme ble ny fordeling av lokalforeningenes midler og omstrukturering av redaksjonene.

Representantskapets medlemmer i 2020:

Oslo arkitektforening (OAF): Tone Selmer-Olsen

Østfold arkitektforening (ØAF): Gjermund Wibe

Hedmark og Oppland arkitektforening (HAF): Agata Suchecka

Drammen arkitektforening (DAF): Anders Granli

Vestfold arkitektforening (VAF): Johan A. Jordtveit

Telemark arkitektforening (TeAF): Silje Søntvedt

Agder arkitektforening (AAF): Gunn T. Rike Johansen

Stavanger arkitektforening (SAF): Ingrid Njå Sekse

Bergen arkitektforening (BAF): Eva Oulie Alvarez

Sogn og Fjordane arkitektlag (SoFA): Torkjel Bruland Lavoll

Møre og Romsdal arkitektforening (MAF): Gitte Langlo

Trondhjems arkitektforening (TAF): Ørjan Nyheim

Nord-Trøndelag arkitektforening (NoTA): Quang Luong

Nord-Norges arkitektforening (NAF): Linda V. Nielsen (Ordstyrer)

Studentrepresentant AHO: Charlotte E. Mellbye

Studentrepresentant BAS: Lotte von Hofacker

Studentrepresentant NTNU: Kristin Thorvik Thue

Landsstyret

Landsstyret er valgt av representantskapet og holder tilsyn med forbundets virksomhet. Landsstyret ansetter generalsekretær og redaktørene i Arkitektnytt og Arkitektur N. Landsstyret avholdt seks ordinære styremøter i Oslo, og deltok på et lokallandsstyremøte, samt det årlige representantskapsmøtet

25. september 2020.

Virksomheten

NALs samlede virksomhet ble ledet av generalsekretær Kari Bucher.

Medlemstall per 31.12.2020

Oslo arkitektforening, OAF	1936
Østfold arkitektforening, ØAF	108
Hedmark og Oppland arkitektforening, HAF	104
Drammen arkitektforening, DAF	100
Vestfold arkitektforening, VAF	111
Telemark arkitektforening, TeAF	76
Agder arkitektforening, AAF	115
Stavanger arkitektforening, SAF	228
Bergen arkitektforening, BAF	296
Sogn og fjordane arkitektlag, SoFA	50
Møre og Romsdal Arkitektforening, MAF	93
Trondhjem arkitektforening, TAF	324
Nord-Trøndelag arkitektforening, NoTA	42
Nord-Norges arkitektforening, NAF	116
Direkte medlemmer (utlandet)	62
Sum	3 761

Lokalforeningene

Lokalforeningene i NAL skal stimulere til faglige og sosiale aktiviteter i sine distrikter, og være en pådriver for befaringer og sammenkomster. Dette har ikke vært mulig i 2020.

Mange av lokalforeningene har et godt samarbeid med medlemmer fra andre arkitektorganisasjoner, NIL og NLA, og samarbeider ofte om arrangementer.

NAL ansatte lokalforeningskoordinator i 50% stilling i mars 2019. Stillingen ble opprettet som en felles kontaktperson for alle lokalforeningene, som kan bistå med å utvikle arrangementer på tvers av fylkesgrensner, og som et bindeledd mellom NAL og lokalforeningene. Oppgavene blir å veilede, samt bistå lokalforeningene i gjennomføring av arrangementer. Denne aktiviteten har det også naturligvis vært lite av i 2020.

Økonomisk støtte til lokalforeningene

2020 ble et svært tøft år for NAL, med stor omsetningssvikt. Ansatte ble permittert, og kostnader redusert til et minimum. På bakgrunn av det, samt at aktivitetsnivået lå brakk i store deler av landet, så ikke landsstyret det som mulig å kunne avsette midler til lokalforeningenes aktiviteter. I denne anledning avsto også landsstyret fra styrehonorar i 2020, og honoraret til presidenten ble også redusert i samme periode som ansatte ble permittert.

Beslutningen ble drøftet i representantskapsmøte

25. september.

Samarbeid med andre – myndighetskontakt

Profesjonsrådet

Profesjonsrådet for arkitektutdanning skal samordne høyere utdanning og forskning innenfor fagområdet. Det skal gi råd i overordnede faglige og fagpolitiske spørsmål. NAL har observatørstatus. Det har ikke vært avholdt møter i 2020, og omstrukturering er på trappene.

ROM for kunst og arkitektur

NAL er en av stifterne. Arkitektene MNAL Arild Eriksen og MNAL Don Lawrence sitter i styret.

Stiftelsen Arkitekturmuseet

NALs representanter i perioden 8.4.2021 – 7.4.2025 er arkitekt MNAL Aleksander Oldrup Jensen og arkitekt MNAL Gudrun Molden (styreleder).

Priser

Pristildeling der NAL har oppnevnt jurymedlemmer:

Betongtavlen

Betongtavlen deles ut av Norsk Betongforening. NALs oppnevnte jurymedlemmer er arkitekt MNAL Inger Anne Landsem og arkitekt MNAL Vidar Knutsen. Betongtavlen 2020 ble tildelt Deichman Bjørvi-ka med arkitektene Atelier Oslo og Lundhagem.

Murverksprisen

Prisen deles ut av Norsk Murforum. NALs oppnevnte jurymedlemmer er arkitekt MNAL Gro Eileraas og arkitekt MNAL Jostein Bjørndal. Murverksprisen deles ut for fremragende arkitektur i henholdsvis tegl- og blokkmurverk. I 2020 gikk prisen til et byggverk i teglstein: Pilestredet 77/79, tegnet av Reiulf Ramstad arkitekter.

Statens pris for byggkvalitet

(Tidligere Statens byggeskikkpris). Vindmøllebakken bofellesskap i Stavanger, tegnet av Helen&Hard, vant prisen i 2020. Kommunal- og moderniseringsdepartementet oppnevner jury. Arkitektene var representert ved arkitekt MNAL Tor Inge Hjemdal og arkitekt MNAL Heidi Bjørn.

Samarbeid med andre organisasjoner

Internasjonalt samarbeid:

Union of International Architects (UIA)

UIA er en internasjonal organisasjon som blant annet arrangerer verdenskongresser hvert tredje år. Kongressene er åpne for alle medlemmer og neste kongress er utsatt til 2021 på grunn av korona. Kongressen avholdes i Rio, men primært digitalt.

De nordiske arkitektforbundene er tilsluttet UIA i en felles medlemsseksjon for vest-Europa. Seksjonens sekretariat er fra 1.1.2018 ivaretatt av Danmark. Arbeidet koordineres gjennom nordiske styremøter. Formålet med møtene er todelt. For det første å diskutere hvordan den nordiske seksjonen i fellesskap skal respondere og aksjonere på av saker som UIA arbeider med. I tillegg er møtene en arena for gjensidig kunnskaps- og erfaringsutveksling.

Architects Council of Europe (ACE)

NAL deltar som "special status"-medlem. Dette innebærer fulle rettigheter og plikter, med unntak av retten til å inneha presidentvervene. Medlemskapet inkluderer også Arkitektbedriftene, som bidrar til å dekke kontingent, og delta på generalforsamlinger. ACE arbeider med faglige og yrkesrelaterte saker (næringsinteresser), spesielt knyttet til EU-systemet og direktiver som vedrører utøvelsen av arkitektyrket og offentlige konkurranse- og innkjøpsordninger. NAL har deltatt på et møte i oktober.

European Forum for Architectural Policies (EFAP)

Forumet er et samarbeidsorgan for departementer, profesjons- og kulturorganisasjoner innen EU og EØS-området med ansvar for arkitektur. NAL har ikke deltatt i møter i regi av forumet i 2020.

Nasjonalt samarbeid:

European Norge

Stiftelsens formål er å fremme nyskapende ideer innen boligbygging og byutvikling gjennom internasjonale arkitektkonkurranser for arkitekter under 40 år. NAL har vært representert ved prosjektleder Kai Reaver. Kaleidoscope hadde sekretariatsfunksjonen.

Arkitektbedriftene i Norge (AiN), Arkitektenes fagforbund (Afag), Norske landskapsarkitekters forening (NLA) og Norske Interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL)

Det har vært samarbeid rundt høringer knyttet til endringer i ansvarsretten og offentlige anskaffelser. Det har også vært utviklet et felles politisk dokument som organisasjonene har signert. Dokumentet er fasilitert av Doga, og heter «God arkitektur for et bedre samfunn». Ellers der vi har sammenfallende interesser.

AS Arkitektenes Hus Eiendom

NAL og Oslo Arkitektforening eier hver nær 50% av eiendommen. NALs to oppnevnte styremedlemmer har vært Gisle Løkken og Kari Bucher. NAL er leietaker og leieavtalen ble reforhandlet for fem år fra 1.1.2017.

Jugendstilsenteret i Ålesund

Arkitekt MNAL Thor Slyngstad sitter som styremed-

lem for Stiftelsen Kulturkvartalet ut 2020. Jugends-tilsenteret inngår i stiftelsen.

Sekretariatet

Ansatte 23,7 årsverk. Med Futurebuilt 28,7 årsverk

Generalsekretær Kari Bucher

Administrasjonen (2,5 årsverk)

Administrasjonsleder: Ragnhild Ølstad

Sentralbord/resepsjon: Mette Ditlefsen Sund

Servicemedarbeider: Sara Krigsvoll

Fagavdelingen (9 årsverk)

Leder/fagsjef: MNAL Camilla Moneta

Konkurransleder: MNAL Gisle Nataas

Prosjektleder: Perann Sylvia Stokke

Prosjektleder : Alf Waage (til 31.07.2020)

Prosjektleder :MNAL Dagny M. Bakke

Prosjektleder: MNAL Øystein Bull-Hansen (til 31.07.2020)

Prosjektleder: MNAL Kai Reaver (30%)

Prosjektleder: MNAL Mikael Lye (til 31.12.2020)

Prosjektmedarbeider: Reidun Granberg (90%)

Fagrådgiver: MNAL Måns Davidson (fra 1.5.2020)

Prosjektleder: Eva Storrusten (fra 15.11.2020)

Biblioteksleder: Pernille Mofjell

Prosjektmedarbeider: MNAL Katrine Hamre Sørлие

Kommunikasjon- og markedsavdelingen (4 årsverk)

Kommunikasjonssjef: Annicken Vargel

Kommunikasjonsrådgiver/nettredaktør: Børge Sildnes (fra 1.3.2020)

Markedssjef: Peter Rånås

Salgskonsulent: Anne Pernille Anvik

Arkitektur N (3,2 årsverk)

Redaktør: MNAL Gaute Brochmann

Redaksjonssekretær: Åsne Maria Gundersen

Redaksjonell medarbeidere:

Janne Eide Solvang, design

Solveig Nygaard Langvad

MNAL Katrine Hamre Sørлие (transaksjonsredaktør)

Arkitektnytt (4,2 årsverk)

Redaktør: Mikael Godø

Journalister:

Mette Svensen, (til 31.12.2020)

Ando Woltmann (freelance) 80 %

Torbjørn Tumyr Nilsen

Økonomi (2,8 årsverk)

Økonomisjef: Thorstein Dramdal (til 30.4.2020)

Økonomimedarbeider: Anne Walseth

Økonomimedarbeider: Bente Finstad

Norske arkitektkonkurranser, NAK (pdf på nettsiden www.arkitektur.no)

Redaktør: MNAL Gisle Nataas

Utleide NAL-ansatte:

FutureBuilt

Programleder: Birgit Rusten

Prosjektleder: MNAL Stein Stoknes (80% permisjon)

Prosjektleder: MNLA Guro Aalrust

Prosjektleder: Erlend Seilskjær

Fagrådgiver: Ulla Hahn

Kommunikasjonsrådgiver: Pia Bodahl

Komiteer

Kontrollkomiteen

Komiteen består av:

Leder: MNAL Ketil Kiran

Medlem: MNAL Kjersti Nersest

På grunn av få henvendelser fra forbundet og medlemmene, har kontrollkomiteen bare hatt ett ordinært møte i 2019. I tillegg har komiteens medlemmer kommunisert på e-post om forskjellige spørsmål i tilknytning til virksomheten i NALs ulike styrende organer. Ett av komiteens medlemmer var til stede på representantskapsmøtet i juni der en ny instruks for komiteen ble vedtatt. I etterkant av RS-møtet tok komiteen selv initiativet til en gjennomgang av forslaget til nye vedtekter for forbundet. Resultatet av gjennomgangen, med en del forslag til klargjøringer og endringer, ble oversendt Representantskapet og Landsstyret i november.

Komiteen har ikke registrert noe behov for å sette i verk spesielle aktiviteter i 2020 – kanskje bortsett fra å følge opp arbeidet med det komiteen oppfatter som en nødvendig opprydning i forbundets vedtekter. For øvrig vil komiteen besvare spørsmål og henvendelser fra forbundets medlemmer og styrende organer.

Komiteen for etikk og tvister

Komiteen består av:

Leder: MNAL Frederik Sømme, Kristiansand

Medlemmer:

MNAL Steinar Anderssen, Hamar

MNAL Anna Aniksdal, Oslo

MNAL Per Stenseth, Fredrikstad

MNAL Merethe Finckenhagen, Oslo

[Stenseth og Finckenhagen er begge oppnevnt av Arkitektbedriftene i hht. NALs vedtekter punkt 7.02]

Komiteén hadde to møter i 2020 og behandlet sju klagesaker. Sakene har blant annet dreiet seg om påstand om manglende varsling og om uprofesjonell rådgivning.

På representantskapsmøtet i 2020 ble det vedtatt en endring av komitéens mandat. Komiteén har fått delegert myndighet til selv å konkludere i saker - med unntak av eksklusjon. Utdrag fra mandatet: «Der komitéen konkluderer med brudd på NALs etiske regler, har komitéen mandat til å gi påtale, advarsel, ilegge bøter og å foreta suspensjon. Landsstyret har mandat til å ekskludere medlemmer».

Komiteén sammensetning: Per Stenseth, Steinar Anderssen og Frederik Sømme har takket ja til en periode til og ble gjenvalgt til komitéen for tre nye år i representantskapsmøte 25.09.2020. Merete Wiel Finckenhagen var sin representant i komiteen. Anna Andrea Vik Aniksdal hadde barselpermisjon det meste av 2020.

Sekretær i komitéen for etikk og tvister er MNAL Dagny Marie Bakke.

Konkurransekomiteen

Konkurransekomiteen er felles for Norske arkitekters landsforbund (NAL), Arkitektbedriftene i Norge (AiN) og Norske landskapsarkitekters forening (NLA).

NIL - Norske interiør og møbeldesigneres forening (NIL) har observatørstatus.

I konkurransekomiteens mandat er det beskrevet at komiteen skal rapportere til styrene i henholdsvis AiN og NAL en gang i året, helst ved årsskiftet. Dette ble lagt inn i mandatet for å tette båndet mellom styrene og komiteens arbeid. Rapporten for 2019 var den første rapporten komiteen levere etter at mandatet ble godkjent av styrene. Siden daværende leder Michael Lommertz sitt lederverv gikk ut i juni 2020 og det ikke var anledning til å rapportere tidligere på året, valgte komiteen å inkludere det første halvåret 2020 også i 2019 rapporten. Denne rapporten omhandler derfor 2020, fra juni – desember 2020.

Konkurransekomiteen 2020 (Juni 2020 – desember 2020)

Oppnevnt av Norske arkitekters landsforbund:

Leder: Michael Lommertz, Oslo. (frem til 30.06.2020 og forlenget til 25.9.20 på grunn av forsinkelser i arbeidet med å finne ny leder)

Nestleder: Per Højgaard Nielsen, Bergen

Per Suul, Oslo (fra 1.7.2019).

Oppnevnt av Arkitektbedriftene:

Leder: Christian Dahle, Oslo. (fra 25.9.20)

Eva Helene Haanæs, Trondheim

Arvid Bjerkestrand, Bergen

Oppnevnt av NLA:

Line Løvstad Nordbye, Oslo

Oppnevnt av NIL: (observatørstatus):

Elin Helene Skjeseth Bashevkin, Oslo

Komitesekretær:

Gisle Nataas, konkurranseleder i NAL

Formålet med komiteens arbeid er å påvirke en høy kvalitet på arkitektkonkurranser som utlyses og gjennomføres i Norge. Komiteen prøver med sitt arbeid å påvirke at flere oppdragsgivere, offentlige og private, velger arkitektkonkurranser med løsningsforslag som metode for å anskaffe arkitekt. Komiteen ønsker også å sørge for gode rammebetingelser og faglig bredde i arkitektkonkurranser som både NAL er involvert i og andre konkurranser vi har mulighet å påvirke. At arkitektkonkurranser evalueres med høy faglighet er viktig, og komiteen sørger for tilstrekkelig arkitektfaglig kompetanse i utvelgeskomiteer og juryer. Arkitektkonkurransemarkedet endre seg og komiteen diskuterer også utvikling, forbedring og høy kvalitet i nye konkurranseformer med løsningsforslag. Komiteen er felles for Norske arkitekters landsforbund, Arkitektbedriftene og NLA - Norske landskapsarkitekters forening. NIL - Norske interiør og møbeldesigneres forening har observatørstatus. Ledervervet rulleres mellom NAL og AiN. Det gjennomføres fire til seks møter årlig.

Det vil være nyvalg av komiteens medlemmer i 2020

Faste punkter på alle komitemøtene:

- Liste over pågående og nye konkurranser
- Oppnevninger til utvelgeskomiteer og juryer
- Resultater fra siste gjennomførte konkurranseprosesser.
- Ved behov gjennomgang av spørsmål knyttet til konkurranser NAL har kommentert.

NAL har reagert på følgende konkurranser (juni 2020 – desember 2020):

- Pris og designkonkurranse om Eineåsen ungdomsskole på Rykkinn i Bærum.
- KODE museer i Bergen, konkurranse om utstillingsdesign.

Pris- og stipendkomiteen

Komiteen består av:

Leder: MNAL Paul Woodville, Oslo

Medlemmer:

MNAL Are Risto Øyaseter

MNAL Liv Møller-Christensen

MNAL Marianne Skjulhaug

MNAL Nicole Stobbe

Komitesekretær: Ragnhild Ølstad, administrasjonsleder i NAL. Komiteen avholdt to møter i 2020.

De åtte siste årene har komiteen i tillegg til behandling av søkere på spesielle vilkår og Statens kunstnerstipend hatt ansvaret for å oppnevne NALs representant til diverse priser og utvalg.

Det ble tildelt to arbeidsstipend til arkitekter fra Kulturrådet, og en av dem etter innstilling fra komiteen.

Seks søknader om medlemsopptak på spesielle vilkår ble behandlet, hvorav tre ble opptatt som medlemmer.

Valgkomiteen

Leder: MNAL Magne Bergseth til 24.10.2020, Magnus Jørgensen til 30.6.2020

Medlemmer:

MNAL Magne Bergseth fra 25.09.2020

MNAL Johanne Taugbøl, fra 25.09.2020

MNAL Jonas Velken Kverneland, fra 25.09.2020

MNAL Adnan Harambasic, fra 25.09.2020

MNAL Bente Rødahl, Trondheim til 25.09.2020

MNAL Gudrun Molden, Bergen til 25.09.2020

Valkomiteens oppgave er å avgi innstilling til representantskapet om valg av president og medlemmer av landsstyret. I 2020 var det Marianne Skjulhaug, Aleksander Oldrup Jensen og Adnan Harambasic som sto på valg fra landsstyret. Styret mente det var gunstig å oppretteholde noe kontinuitet, og komiteen innstilte Aleksander Oldrup Jensen til gjenvalg for ett år. Adnan Harambasic og Marianne Skjulhaug ble erstattet med Navid Navid og Mari Oline Giske Stendebakken. Valget ble gjennomført 25. september 2020 på grunn av korona, og styremedlemmer som skulle ut godtok en midlertidig forlengelse. Normalt sett skulle de sitte ut juni 2020.

NAL Student

Leder NAL Student: Silje Lockert, (BAS) til 25.09.2020. Charlotte Elisabeth Mellbye (AHO), fra 1.10.2020

Studentrepresentanter:

NTNU: Kristin Thorvik Thue til 25.09.2020. Oda Læ-

gran til 1.10.2021

NTNU vara: Oda Lægran til 25. 09.2020. Per Kristian Elgseter Sundet til 1.10.2021

TAF: Guro Reinaas til 1.10.2021

BAS: Lotte von Hofacker til 25.09.2020. Sara Bjørnevik til 1.10.2021

BAS Vara: Sara Bjørnevik til 25.09.2020. Karin Raniay til 1.10.2021

BAF: Kjartan Neckelmann til 1.10.2021

AHO: Charlotte Elisabeth Mellbye til 25.09.2020. Guro Laa til 1.10.2021

AHO vara: Rakel Emilie Emhjellen Paulsen til 25.09.2020. Peder Idsøe Røed til 1.10.2021

OAF: Cathrine Tønseth Sundem til 25.09.2020. Rakel Emilie Emhjellen Paulsen til 1.10.2021

KONTINGENTER

Årskontingent til NAL var i 2020 (i kroner):

Ordinært medlemskap: 3 952

Pensjonister: 1 924

Studenter: 900

Lokalforeningskontingent

Innkreves av NAL, men fastsettes av den enkelte lokalforening og varierer i størrelse. Hittil har fire foreninger har innført egen pensjonistkontingent og disse er OAF, TeAF, SAF og NoTA.

Legat og stipend

Ingen av NALs to legater ble utdelt i 2020 grunnet lav renteavkasning. Legatenes navn er:

- Legatet Arkitektene Backer, Poulsens og Sverres legat til arkitekter MNAL,
- Arkitektene Hanssens og Lenschows legat til arkitektstudenter som er medlem i NAL

NALs styre er legatstyre, mens Pris- og stipendkomiteen innstiller kandidater.

NALs støttefond

Fondet har eget styre, som består av følgende personer:

Arkitektene MNAL Knut Selmer Bachke (leder), Grete Greve Aubert, Ingrid Hildrum med Jan Arnfinn Mork som varamedlem. Kari Bucher fungerte denne gang som fondets sekretær.

På styremøte 13.08.2020, ble styret foreslått endret:

Valgperioden for styret (tre år) utløper 25.9.2020 (utsatt på grunn av covid-19). Det skal dermed oppnevnes nytt styre på neste møte i NALs representantskap 24.9.2020.

Knut Selmer Bachke og Grete Greve Aubert ønsker å fortsette i styret. Ingrid Hildrum tar ikke gjenvalg. Jan Arnfinn Mork har sagt seg villig til å tiltre som

ordinært styremedlem. Dette blir derved styrets forslag til nytt styre for neste periode.

Det ble også foreslått endringer av statuttene, som vil bli oversendt representantskapet, uke 16. 2021.

Det var vår målsetting å fremme endringene av statuttene for representantskapet i høst, men av flere grunner gikk ikke dette, så det vil bli fremmet i første møte i representantskapet våren 2021.

Styret besluttet at på grunn av lav renteavkastning vil det heller ikke i 2020 bli delt ut stipend.

Vi håper at styrets forslag til nye statutter vil resultere i utdelinger i 2021.

Hovedtall fra regnskapet

(alle tall i 1000 kr.)

Resultatregnskap	2020	2019	2018
Driftsinntekter			
Kontingent, abonnement og annonser	26 214	27 146	27 808
Prosjekter, kurs, andre inntekter	17 045	24 049	24 147
Sum driftsinntekter	43.259	51 195	51 955
Driftskostnader			
Tidsskrifter, prosjekter og kurs	13 392	16 619	16 260
Personalkostnader	20 240	24 161	23 439
Lokaler, kontorhold, IKT	5 200	5 517	6 079
Andre kostnader	4 383	4 002	4 476
Sum driftskostnader	43 228	50 299	50 253
Driftsresultat	31	896	1 702
Finansinntekter og finanskostnader	54	131	173
Årsresultat	85	1 027	1 875
(alle tall i 1000 kr.)			
Balanse pr. 31.12.		2019	2018
Eiendeler			
Anleggsmidler	598	1 043	1 476
Omløpsmidler	20 612	19 845	19 216
Sum eiendeler	21 210	20 888	20 692
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital	12 582	12 497	11 471
Kortsiktig gjeld	8 628	8 391	9 221
Sum egenkapital og gjeld	21 210	20 888	20 692